

Datum
2023-06-28

Diarienummer
MIC 2023/292

Stockholms Stadshus AB
105 35 Stockholm
remiss@stadshusab.se

Svar på remiss om "Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga i byggnader".

Ärendet

Micasa Fastigheter har fått ovan rubricerad remiss från Stockholms Stadshus AB för yttrande senast den 19 juni 2023. I förslaget beskrivs Boverket nya föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga i byggnader som avses ersätta BBR. Förslaget bygger på en ny regelmodell och består av fyra kapitel och föreslås träda i kraft 1 juli 2024 med en övergångstid på ett år.

Micasa fastigheters synpunkter

Övergripande kommentarer

I författningsförslaget finns ingen definition av vad som menas med begreppen nedsatt rörelseförmåga och/eller personer med nedsatt orienteringsförmåga. Definitionen är viktig för förståelsen över vad som är dimensionerande, i författningsförslaget verkar det vara planmättet av rullstolen och vändmättet som ska vara dimensionerande.

Personer med nedsatt rörelseförmåga kan vara personer som har nedsatt funktion i armar, händer, bål och ben liksom dålig balans. Med begreppet nedsatt orienteringsförmåga avses exempelvis nedsatt syn, hörsel eller kognitiv förmåga (utvecklingsstörning, hjärnskada) detta bör lyftas fram i föreskrift eller under definitioner, så att det förtydligas för samhällsbyggnadssektorn

att det inte bara är rullstolens vändmått utan även individens funktionsnedsättning som är dimensionerande.

Det är förvirrande när författningen uppdelas i utformningskrav och tekniska egenskapskrav, i verkligheten vid projektering finns inte denna uppdelning, det blir svårare för en ovan byggherre att veta vilka krav som ställs gällande tillgänglighet och användbarhet. Uppdelningen avstyrkes.

Preciseringsgraden på föreskrifterna kring tillgänglighet bör höjas då tillgänglighet är en samhällsviktig funktion och personer med funktionsnedsättning har begränsade möjligheter till inflytande över bostadsutformningen och samhällsbyggnadssektorn inte har incitament att höja preciseringen utan tvärt om, sänka kravnivån, då det finns en föreställning att tillgänglighet ökar byggkostnaderna.

Kraven i BBR 3:148 Tillgängliga och användbara bostadskomplement saknas i föreskriftsförslaget. Att inte lyfta in föreskrifterna innebär en sänkning av kravnivån. Det är till exempel vanligt att byggherrar anser att bostadskomplement och kommunikationsytorna från bostaden till bostadskomplementet, inte ska vara tillgängliga och användbara.

Boverket har tagit bort uttrycket medhjälpare, som anges i nuvarande BBR och som ställer krav att plats för hjälpare ska finnas vid hygienrum och säng. Boverket anger inte i förslaget till de nya föreskrifterna att hygienrum ska utformas så att det lätt kan anordnas plats för hjälpare, detta måste föras in i föreskriftsförslaget.

Personlig assistans och hemtjänst utför dagligen arbetsuppgifter i enskilda bostäder, de utför lyft och utsätts för risk för belastningsskador. Även om arbetsgivaren inte har rådighet över den enskilda bostaden kan arbetsgivaren eller arbetsmiljöombud förbjuda arbetsuppgifter som utsätter anställda för belastningsskador. Detta kan innebära att den enskilda individen

inte kan få den hjälp denne behöver och i längden inte bo kvar i bostaden.

Det är ett samhällsintresse att arbetstagare eller anhöriga inte utsätts för lyftrelaterade skador. Genom att ändra begreppet verkar Boverket vilja undvika att kraven utökas gällande utrymme för hjälpare, Arbetsmiljöverket ställer kravet på 800 mm och nuvarande version av standarden SS 91 42 21 kräver 600 mm. Arbetsgruppen som arbetat med att uppdatera SS 91 42 21 har inte kunnat komma överens om just dessa mått och arbetet med att uppdatera standarden har därför lagts ner.

Synpunkter rörande paragrafer

Dimensionerande mått

6 §

Att inte ha med de exempel på nedsatt rörelseförmåga och nedsatt orienteringsförmåga som anges i BBR 3:112 kan innebära att byggherrar utgår enbart från planmått och vändmått som anges i den nya föreskriften.

Begreppet Öppningsmått avstyrkes om det inte förtydligas att det gäller fritt passagemått.

Öppningsmått (fritt passagemått) i enskilda bostäder vid entrédörr samt balkongdörr eller terrass är enligt nuvarande regler 0,80 meter, detta framkommer ej av förslaget till föreskrifter och bör kompletteras med.

Planmåtten som anges i nya föreskriften tillför ingen information, rullstol fås som hjälpmedel och storlek anpassas efter individens behov. Begreppet planmått avstyrkes.

2 kap. Utformningskrav vid uppförande av nya byggnader

Entréer till byggnader

1 §

Det bör förtydligas i föreskriften att denna paragraf även är tillämplig för ramp och trappa som ansluter till entréns utsida.

Kommunikationsutrymmen

2 §

Första stycket är otydligt och svårtolkat. Frekvens av användning skulle kunna innebära att utrymmet inte behöver vara tillgängligt om frekvensen av användning antas vara låg, detta innebär en sänkning av nuvarande kravnivå, detta stycke bör tas bort eller ändras.

Begreppet disposition bör tas upp i definitioner så det blir tydligt vad som menas.

Bostäder

8 §

Föreskriften innebär en sänkning av kraven i dagen regler, i BBR 3:147 anges att kraven i avsnitt 3:146 ska uppfyllas på hela entréplanet, vilket innebär att rum, balkonger, terrasser och uteplatser ska vara tillgängliga och användbara.

Boverket anger i remissen att det ger en möjlighet att bo kortvarigt på entréplanet, i väntan på anpassning eller annat boende. Att Boverket anger att personer med funktionsnedsättning inte kan bo i nyproducerade bostäder strider mot FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och förarbeten till Plan- och bygglagen. Föreskriften avstyrkes och bör ändras.

Med vänlig hälsning

Maria Mannerholm
VD